

ANDØY KOMMUNE

Tilleggsinnkalling for Kommunestyret

Møtedato: 28.03.2022
Møtested: Kommunestyresalen
Møtetid: Kl. 11:00 – 18:00

Medlemmer med gyldig forfall eller er inhabil i noen av sakene, må melde fra så snart som mulig på tlf. 76 11 50 00. Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Dokumenter som ikke er offentlige, vil bli utlevert i møtet. Dersom medlemmene på forhånd ønsker å gjøre seg kjent med innholdet i disse dokumentene, er dokumentene tilgjengelig på rådhuset.

Andøy kommune

Knut Nordmo
Ordfører

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel	
33/2022	Bosetting av flyktninger - svar på ny anmodning fra IMDI	

ANDØY KOMMUNE

Bosetting av flyktninger - ny anmodning fra IMDI

Saksbehandler	Arkivsaksnummer
Sveinung Ellingsen	21/1167

SAKSGANG

Utvalg	Møtedato	Saknr
Formannskapet Kommunestyret		

1. Forslag til vedtak:

Andøy kommune vedtar å bosette 85 flyktninger i 2022 jamfør anmodning fra IMDI.

2. Det legges til grunn følgende økning i kommunens inntekter som innarbeides i budsjett 2022:

	Økning jamfør vedtatt budsjett for 2022
Integreringstilskudd	13 441 000,-
Norsktilskudd	1 432 000,-
	14 873 000,-

3. Rådmannen får fullmakt til å fordele beløpet på ansvar, konto og funksjon.

Bakgrunn for saken:

I november 2021 ble kommunen anmodet om å bosette 17 flyktninger i 2022, og kommunestyret vedtok i sak 133/2021 å bosette flyktninger i tråd med anmodningen fra IMDI. Samtidig vedtok kommunestyret at vi kunne bosette inntil 25 flyktninger dersom bosettingsbehovet skulle øke.

04.03.22 mottok Andøy kommune brev fra IMDI om kartlegging av kapasitet og tilgjengelighet for rask bosetting av flyktninger. Kommunen ble bedt om å gjøre en rask kartlegging og gi tilbakemelding innen 10.03.22. I denne tilbakemeldingen gav Andøy kommune beskjed om at vi hadde kapasitet til å bosette 35 flyktninger i 2022.

18.03.22 mottok alle landets kommuner nytt anmodningsbrev fra IMDI. I brevet blir Andøy kommune anmodet om å bosette 85 flyktninger i 2022. I brevet opplyser også IMDI om deres kartlegging viser stor vilje til å bosette, men at behovet for bosetting er vesentlig større enn den kapasiteten som kommunene har meldt inn i kartleggingen. De fleste kommuner er derfor anmodet om å bosette et større antall enn det kommunen gav tilbakemelding om i kartleggingen. IMDI oppfordrer kommunene til å gjøre vedtak i tråd med anmodningstallet. IMDI ber om tilbakemelding så snart som mulig, og innen 31.03.22. Sett opp mot folketallet i Andøy er en anmodning på 85 et høyt tall, og målt opp mot folketallet flere ganger høyere enn et flertall av andre kommuner. IMDI har ikke gitt en begrunnelse for den høye anmodningen til Andøy kommune. Vi kan anta at kommunen har blitt anmodet om et forholdsmessig høyt antall på grunn av erfaring med bosetting over tid og gode resultater på kvalifisering av bosatte.

Saksutredningen drøfter i hovedsak utfordringer med å få til god bosetting av et høyt antall flyktninger på kort tid, og hva som skal til for å lykkes med arbeidet.

Uavhengig av dette er det viktig som utgangspunkt at bosetting av flyktninger primært omhandler å hjelpe sårbare mennesker som er tvunget på flukt fra sitt hjemland av frykt for sitt eget og sin families liv.

Faktiske opplysninger:

Bosetting av flyktninger er en tverrsektoriell oppgave som berører flere av de kommunale tjenestene. De viktigste tjenestene er Voksenopplæring, integreringstjenesten, NAV, skoler, barnehager og helsetjenester. Boligstiftelsens arbeid er også vesentlig for bosetting av flyktninger, da de disponerer boligportefølje til målgruppen.

Det er flere personer bosatt i Andøy som behersker ukrainsk og russisk og som har sagt seg villige til å bistå som blant annet tolkehjelp i uformelle sammenhenger. I formelle møter og samtaler som dreier seg om personlige forhold skal det brukes godkjent tolk. Det jobbes nå nasjonalt med å øke tilgjengelighet og kapasitet på tolker som kan ukrainsk og russisk.

Norsk Folkehjelp, Røde Kors, Mental Helse, SUMA og et antall andre frivillige har meldt seg for å bistå i bosetting av flyktninger. Frivillighetssentralen skal koordinere de frivillige som ikke er tilknyttet en forening.

Per i dag oppholder det seg allerede 8 Ukrainere i Andøy kommune, som har eller vil få flyktningstatus. Integreringstjenesten har vært i dialog med disse.

I tillegg til ukrainske flyktninger, er det også andre grupper som skal bosettes i 2022. IMDI forutsetter at kommuner som vedtar bosetting kan bosette flyktninger av alle nasjonaliteter.

Vurdering:

Prioriterte oppgaver ved bosetting:

Pri 1: Bosette i egnet bolig

Med egnet bolig er det følgende kriterier som legges til grunn:

- a. OK standard
- b. Soverom og størrelse tilpasset de som skal bo der
- c. Kollektiv der det vurderes som egnet
- d. Nærhet til butikk, skole og barnehage og andre offentlige tjenester.

Om boliger til flyktninger fra IMDI:

Kommunen bestemmer selv hvilke boliger som kan brukes til å bosette flyktninger, hvilken standard de skal ha, og hvilken leiepris som godtas.

Å skaffe boliger til flyktninger er en del av kommunens boligsosiale arbeid. De aller fleste kommuner kombinerer bruk av kommunale boliger og det private utleiemarkedet.

Når flyktningen kommer til kommunen skal boligen de bor i være et midlertidig tilbud, og målet er at flyktningen kommer videre i egen bolig så snart det lar seg gjøre. Kommunen bør derfor jobbe aktivt for at flyktninger skal få mulighet til å leie eller kjøpe egen bolig.

<https://www.imdi.no/planlegging-og-bosetting/kommunens-arbeid/boliger-til-flyktninger/>

Flyktninger kommer ofte fra andre boforhold enn det de møter i Norge. For å unngå skader på bolig, og unødvendig bruk av energi, må de få grundig bo-veiledning. Manglende oppfølging fører til skader på boligene og høye strømkostnader. Det er kommunen som stiller garanti til huseiere, og som må dekke skader som påføres boligene. Bo-veiledning gis i en kombinasjon av felles undervisning og veiledning i hjemmet av miljøarbeider. Det er stor variasjon i hvor mye bo-veiledning den enkelte bosatte har behov for. Det er grunn til å anta at bosettinger fra Ukraina vil kreve mindre veiledning enn bosatte overføringsflyktninger fra flyktningleirer.

Med dagens boligmarked i Andøy ser man at det er en utfordring å få bosatte flyktninger bosatt i permanente boliger på det ordinære leie- eller kjøpsmarkedet. Utfordringen vil selvsagt bli større ved et høyere antall bosatte.

Status

Kartlegging så langt viser at vi har egnede boenheter og teoretiske sengeplasser til å bosette 85. De aller fleste boenhetene er på Andenes og Bleik, mens noen boliger er i Risøyhamn.

Rådmannen har i forarbeidene til denne saken tatt utgangspunkt i tre ulike scenarier, ved 50, 85 eller 110 bosatte. Scenariobeskrivelsene tyder på at kommune relativt greit skal kunne skaffe egnede boliger til 50 bosatte. 85 bosettinger vil gi noen mindre, men høyst sannsynlig løsbare utfordringer. Skulle vi komme i en situasjon hvor vi på kort sikt må bosette flere enn 85 vil det være svært krevende å skaffe egnede boliger.

Pri 2: Ha et forsvarlig «mottaksapparat»

Voksenopplæring og integrering (VOI) bosetter flyktninger etter avtale med integrerings og mangfoldsdirektoratet (IMDi), og kommunens vedtak om bosetting av flyktninger.

Ukrainske flyktninger har den samme rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap som andre flyktninger, og den samme rett og plikt til å delta i et introduksjonsprogram. Det betyr at det er de samme rutinene som gjelder ved bosetting av Ukrainske flyktninger som ved bosetting av flyktninger fra andre nasjonaliteter.

De samme krav til kompetansekartlegging gjelder som for øvrige bosatte flyktninger. Deltakeren skal kartlegges og resultatene skal registreres i fagsystemet. Karrieresenteret skal gjennomføre karrieresamtaler, og dette skal danne grunnlaget for den enkelte deltakers integreringsplan.

Voksenopplæring og integreringstjenesten har hovedansvaret for kommunens introduksjonsprogram for flyktninger, hvor en sentral målsetting er å styrke veien mot videre arbeid eller utdanning i tillegg til å jobbe samordnet med kommunalt tjenester og lokalsamfunnet for god integrering og likeverdige tjenester. Som en følge av redusert bosetting de siste årene er integreringstjenesten redusert fra syv til to ansatte, der den ene stillingen er en nyopprettet prosjektstilling. Sistnevnte skal ha ansvar for søknader om ekstratilskudd for bosetting av personer med nedsatt funksjonsevne eller atferdsvansker.

IMDi anbefaler at kommunene har én programrådgiver per 24 personer som deltar i introduksjonsprogrammet. Deler av oppgavene til programrådgivere er nå tillagt kontaktlærere på voksenopplæringen. Ved Integreringstjenesten vil det være et behov for én miljøarbeider som har ansvaret for klargjøring av boliger, kjøring av bosatte til avtaler hos politi, lege, sykehus, bank osv. De fleste av disse tjenestene er lokalisert utenfor Andøy. Videre er det behov for én programrådgiver som skal ivareta de oppgavene kommunen er pålagt gjennom integreringsloven.

I anmodningstallet fra IMDi ligger det ingen føringer på hvilke land flyktingene som kommer til Andøy vil komme fra. Erfaringsmessig kan det være behov for en tettere oppfølging av flyktinger fra rurale strøk. Det kan også endre på bemanningsbehovet ved VOI. Det er også behov for en styrkning av merkantil ressurs for å ivareta rapporteringer til Nasjonalt introduksjonsregister (NIR) og andre merkantile oppgaver.

Det er grunn til å anta at flere Ukrainske flyktninger vil være i målgruppen for «hurtigspor». Dette er et element i introduksjonsprogrammet som er aktuelt for deltakere som har «omsettbare medbrakte kompetanse» og relevant arbeidserfaring. Å få deltakere inn i hurtigsporet krever oppfølging fra kommunen ved integreringstjenesten, NAV og voksenopplæringen, samtidig som det krever at aktuell arbeidsgiver og deltakeren selv er aktive i tiltaket. Det betyr at NAV får et vel så stort ansvar som VOI, og må styrkes med ressurser for å håndtere dette.

De samme krav til helsekartlegging og helsesamtaler gjelder for Ukrainske flyktninger som for flyktninger fra andre nasjoner. Det krever et mottaksapparat hvor helsesykepleiere, helsepersonell ved forkontor på legekontor og legetjenesten er involvert. En godkjent helseattest krever også tjenester fra sykehus. Her vil bistand til å hjelpe de bosatte å få transport være en oppgave som må løses.

Oppsummert er det behov for å styrke følgende tjenester for å ha et forsvarlig mottaksapparat:

- Voksenopplæringen og Integreringstjenesten
- NAV
- Helsetjenestene

Pri 3: Barnehage, skole og voksenopplæring (introduksjonsprogram).

Barn i barnehagealder skal så fort som mulig i barnehage slik at deres foreldre/foresatte kan komme i gang med introduksjonsprogrammet så raskt som mulig, og for at barna skal bli integrert og få nødvendig opplæring. Barn i grunnskolealder skal ha et grunnskoletilbud så raskt som mulig av samme hensyn.

Disse tjenestene må styrkes for å gi forsvarlige tjenester ved bosetting av et stort antall flyktninger.

Barnehage:

Når det gjelder barnehage er det arealmessig mulig å øke kapasitet i eksisterende kommunale barnehager:

Risøyhamn:	Utvidelse av Risøyhamn barnehage – 18 plasser – egen sak til politisk behandling
Dverberg:	Skolestua barnehage – 10 plasser
Bleik:	Wig Wam – 18 plasser
Andenes:	Myrulla – 6 plasser

Ved bosetting av et høyt antall flyktninger på Andenes bør det raskt ses på muligheter for å utvide tilgjengelig areal. Det vurderes at en utvidelse av kapasitet ved Wig Wam barnehage på Bleik er ideelt knyttet til at den største andelen av egnede boliger til bosetting er på Andenes og Bleik.

Skole:

Andenes skole har erfaring med å ta imot bosatte elever. Skolen har et tilbud til nylig bosatte elever i form av særskilt norskopplæring etter Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter inndelt i to grupper i 15 timer per uke. Resterende skoletid er elevene inne i sine ordinære klasser. I tillegg har noen enkeltelever et tilpasset tilbud for særskilt norskopplæring, og skolen gir også tilbud om tospråklig fagopplæring over nett (tilbud fra NAFO).

Dette tilbudet er allerede presset på grunn av mangel på tilgang til ressurser med riktig kompetanse. Tilbudet må styrkes ved mottak av et større antall bosatte elever. Tilbudet kan gis i egen gruppe eller som tilpasning innenfor det ordinære norskfaget. Ved et stort omfang av eldre elever bør det tilrettelegges i egne grupper ved skolen. Skolen har to klasserom som kan benyttes til formålet. Risøyhamn skole har noe erfaring med å ta imot bosatte elever. Skolen har god kapasitet til å ta imot elever, men trenger også å rekruttere lærere med riktig kompetanse ved et økt omfang av bosatte elever.

Eldre elever bør ha et eget innføringstilbud i norsk i starten, mens de yngste barna vil ha lettere for å klare seg i en ordinær klasse med støtte. Skolene bør i alle tilfeller søke etter fagpersoner som kan ukrainsk/russisk for morsmålsstøtte. Det vil være et behov for økte midler til kjøp av aktuelt læringsmaterieell for flerspråklige elever.

Voksenopplæring:

Voksenopplæringen tilbyr grunnskoleutdanning til voksne uten grunnskole fra hjemlandet og norskkurs. Videre tilbys det, i samarbeid med Nordland fylkeskommune, videregående fagopplæring. I dag er det ca. 4,5 årsverk lærere ved VOI som underviser på FVO (grunnskole for voksne) og i én norskgruppe. Det må opprettes én norskgruppe til, noe som utløser et behov for flere lærere i tjenesten.

Økonomi

Vedlagt ligger økonomiske beregninger for tre ulike scenarier med henholdsvis 50, 85 og 110 bosettinger i 2022. Det er viktig å påpeke at beregningene kun ser på bosettingstall for 2022 isolert, og tar ikke hensyn til eventuell bosetting i årene framover. Dette vil måtte hensyntas i budsjettarbeidet og basere seg på ordinær anmodning og vedtak om bosetting for 2023.

Det er også viktig å understreke at en anmodning fra IMDi ikke er bindende fra deres side. Dersom det kommer færre flyktninger enn det prognosene tilsier kan Andøy bli tildelt færre flyktninger, og tilskuddene vil reduseres. Ved å ruste opp tjenestetilbudet er det kommunene som påtar seg den økonomiske risikoen. Oppbemanning må, så langt som mulig, derfor skje på en måte som minimerer kommunens økonomiske risiko, og det er derfor svært viktig med god økonomistyring i bosettingsarbeidet, særlig i den fasen hvor man bygger opp tjenesteapparatet. Prosjektorganisering, engasjementer og avtaler med frivillighet kan bidra til å redusere økonomisk risiko.

Bosetting av 85 flyktninger vil være krevende, men et så høyt «volum» gir oss også et relativt godt økonomisk handlingsrom til å styrke tjenestetilbudet. Beregninger viser at bosetting av eksempelvis 50 flyktninger vil kreve forholdsmessig mer ressurser enn ved bosetting av 85, men med lavere tilskudd, mens bosetting av eksempelvis 110 flyktninger krever forholdsmessig mindre ressurser enn bosetting av 50-85, mens tilskuddet øker.

Ved 50 bosatte vil det tjenesteapparatet som bør bygges opp ikke være økonomisk bærekraftig i år nummer to isolert sett. Dette er viktig å ha kjennskap til med tanke på den risiko kommunen påtar seg knyttet til at anmodning fra IMDi ikke er en garanti om faktisk bosetting.

Det tjenesteapparatet man må bygge opp for å bosette 85 flyktninger vil isolert sett være økonomisk bærekraftig kun de første to årene. Man bør derfor organisere arbeidet slik at man på en hensiktsmessig og enklest mulig måte kan nedskalere tjenestenivået i løpet av 2023, selvfølgelig avhengig av bosettingstall i 2023. Dette må hensyntas i planleggingen og gjennomføringen av bosettingsarbeidet, og i budsjett- og økonomiplanarbeidet høsten 2022. Det er viktig å understreke at økonomisk bærekraft over tid avhenger i størst grad av om kommunen lykkes i integreringsarbeidet.

Beregningene knyttet til bosetting av 110 flyktninger vil medføre utfordringer rådmannen ser vil bli svært krevende å løse på kort sikt, og det anbefales derfor ikke å sende signaler om/vedta at kommunen kan bosette flere enn de 85 vi er anmodet om. Dersom det skulle komme tilleggsanmodninger på et senere tidspunkt bør man vurdere status på det tidspunktet tilleggsanmodning eventuelt kommer.

Bosetting av flyktninger anses som først og fremst som positivt for kommunen. Av blant annet følgende årsaker:

- Økt folketall
- Økning i kommunens inntekter gjennom ordinært skatt- og rammetilskudd
- Økt tilgang til kompetanse/arbeidskraft

De positive effektene, både for kommunen og for enkeltmenneskene som blir bosatte, avhenger av at kommunen gjør en god jobb i den tidlige fasen og lykkes med å få bosatte flyktninger raskest mulig ut i arbeid eller utdanning. Jo raskere flyktningene blir selvhjulpne, jo større andel av tilskuddene går rett til kommunen. Derfor anser rådmannen det som viktig å bygge opp et godt tjenestetilbud i en tidlig fase. Dette anses også som det mest utfordrende, det blir krevende å bruke tilskuddsmidlene til formålet raskest mulig.

Organisering av arbeidet

Prosjektorganisering for mottak av et høyt antall på kort tid

Det vil være en stor oppgave for vår organisasjon å bosette mange flyktninger på kort tid. Like viktig som bosetting/etablering, ivaretagelse av helse, kapasitet i barnehage og skole, norskopplæring og introduksjonsprogram for de voksne, er det at de som kommer til Andøy kommer raskt i jobb og velger å forbli innbyggere i vår kommune.

En rekke lag, foreninger og enkeltpersoner har meldt at de vil bistå i bosetting og integrering av flyktninger som kommer til Andøy. For å koordinere innsatsen innad i kommunen, og frivilligheten, foreslår rådmannen en prosjektorganisering i første omgang ut kalenderåret 2022. Innen utgangen av kalenderåret skal det beskrives en ordinær driftsmodell som sikrer en forsvarlig tverrsektoriell bosetting av flyktninger og sørger for at disse blir kvalifisert til, og får jobb i Andøy. Denne beskrivelsen vil bygge på erfaringene som opparbeides ved bosetting av et høyt antall, samt den kunnskapen som da foreligger om eventuell videre bosetting.

Oppsummert:

1. På kort sikt - umiddelbart

Prosjektorganisering ut året. Lede gjennomføring/bosetting, styre bruk av ressursene vi har, avgjøre hvor i tjenesteapparatet det skal bemannes opp, sikre forsvarlig økonomistyring i bosettingsarbeidet.

2. På lengre sikt

Tverrsektorielt samarbeid om bosetting i ordinær drift basert på erfaring og ny kunnskap. Utnytte kompetanse på tvers av enheter. Etablere flere boliger ved behov.

Forslag til prosjektorganisering:

- Prosjekteier: Rådmannen
- Styringsgruppe: Rådmannens ledergruppe.
- Prosjektleder: Skolefaglig rådgiver
- Operativ prosjektleder tilsvarende 50 prosent stilling ut 2022. Denne skal samordne bruk av ressursene innad i organisasjonen, og innsatsen fra frivillige lag og foreninger. Koordinatoren skal sitte i arbeidsgruppen. Vedkommende bør ha god kjennskap til organisasjonen og lokalmiljøet.
- Arbeidsgruppe med representant fra:
 - VOI
 - Helsetjenesten
 - Grunnskole
 - Barnehage
 - Prosjektkoordinator
 - Prosjektleder (leder av arbeidsgruppa)
- Kontaktperson i teknisk enhet som besørger nødvendig praktisk bistand fra tjenesten.

Spredt bosetting i hele kommunen?

I forbindelse med krigen i Syria bosatte Andøy mange flyktninger. Noen ble den gangen også bosatt i Risøyhamn. Erfaringen fra dette var at integreringstjenesten ikke klarte å følge opp de bosatte på en tilfredsstillende måte. Det var blant annet svært krevende å gjennomføre den psykososiale oppfølgingen på en forsvarlig måte. Manglende oppfølging i boliger gjorde at kommunen fikk betydelige kostnader for å dekke skadeverk i private boliger. For å ivareta spredt bosetting ble det den gang opprettet en klasse i regi av voksenopplæringen ved Risøyhamn skole. Heller ikke dette fungerte, etter tjenestens vurderinger, tilfredsstillende. Bosatte flykninger har ulike forutsetninger for læring, og man lyktes ikke godt nok å differensiere undervisningen i én felles klasse. Dette medførte at elever måtte flyttes til Andenes. Sårbarhet ved fravær var også en utfordring.

Dersom man skal spre bosettingen bør de voksne i så fall fortsatt ha sin opplæring ved voksenopplæringen på Andenes. Det krever at de bosatte transporteres daglig til og fra kommunesenteret, og vil medføre økt belastning og praktiske utfordringer for de bosatte og integreringstjenesten. Alternativet vil være å styrke voksenopplæring og integreringstjeneste ytterligere, og ut over det som ligger til grunn i de økonomiske beregningene. Per nå er det heller ikke tilgang til mange nok boliger i Sør-Andøy, og vil derfor ikke kunne få bosatt så mange at en slik økning av ressursbruk etter rådmannens vurdering kan forsvares.

Dette betyr ikke at rådmannen anser spredt bosetting som uaktuelt, men at rådmannen anbefaler å konsentrere bosettingen først og fremst på Andenes og Bleik, der nåværende kartlegginger viser at tilgangen til boliger er størst.

Avsluttende vurdering

Det er ingen tvil om at bosetting av 85 flyktninger vil bli krevende, men også har potensiale for flere positive effekter. Andøy kommune har aldri bosatt så mange flyktninger på ett år tidligere.

Anslag tyder på at ca. 50% av flyktningene fra Ukraina er under 14 år. I scenariene vi har lagt til grunn vil kapasitet i barnehage i alle tilfeller være den største utfordringen, i tillegg til den generelle utfordringen med å rekruttere riktig personell.

Rådmannen anbefaler at kommunestyret vedtar å bosette 85 flyktninger inneværende år, i tråd med anmodningen fra IMDi.

Andøy kommune
Flyktningtjenesten Postboks 187
8483 ANDENES

Deres ref:

Vår ref: 21-06679-4

Dato: 18.03.2022

Vi ber om at brevet blir distribuert til:

- ordfører
- kommunedirektør

Ny oppmoding 2022 - Andøy kommune

Mange menneske har flykta frå Ukraina sidan Russland sin invasjon i februar i år. Dette er den største massefluktsituasjonen Europa har sett sidan den andre verdskrigen. UNHCR bereknar at 12 millionar menneske vil trenge naudhjelp og beskyttelse internt i Ukraina, medan meir enn 4 millionar kan bli drivne på flukt frå Ukraina innan kort tid.

Dei humanitære følgene er dramatiske i Ukraina og i nabolanda. Dei store flyktningstraumane ut av Ukraina legg betydeleg press på landa omkring. Desse har fått skryt frå FN for å ha stilt opp med ein rask og effektiv beredskap for mottak av flyktningane. Samstundes er dei heilt avhengige av at resten av Europa medverkar.

I Noreg er det stadig aukande inkomstar av ukrainske flyktningar. Det er vedteke at ukrainske statsborgarar skal få mellombels, kollektivt vern. Dette er eit særskilt løyve i utlendingslova § 34 som kan nyttast i ein massefluktsituasjon.

Denne ekstraordinære situasjonen gjer det naudsynt å auke kapasiteten for eit mogleg stort tal på inkomstar av flyktningar til Noreg. Det er framleis uvisst kor stort behovet for busetting blir i år, men det er venta at talet på ukrainske flyktningar aukar i vekene og månadane framover. Det er derfor svært positivt at kommunane ønsker å stille opp og medverke til rask busetting av flyktningar. Tilbakemeldinga på IMDi's kartlegging av busettingskapasiteten i kommunane i veke 10 i år tyder på at det er stor vilje til å busette flyktningar. Samstundes er behovet for busetting i Noreg vesentleg større enn den kapasiteten kommunane har meldt inn. Den store busettingsviljen gjeld både i kommunar som allereie er oppmoda om å busette, og i kommunar som ikkje har førebudd seg på busetting av flyktningar i år.

I 2015 gjorde kommunane ein formidabel innsats med busetting og kvalifisering av dei store flyktninginnkomstane frå Syria og andre land. I tida framover vil kommunane nok ein gong spele ei heilt avgjerande rolle i korleis Noreg som nasjon vil kunne handtere denne krevjande situasjonen. Det er i kommunane at flyktningane skal bu og få kvardagen attende. Talet på busettingsplassar i kommunane, og kor raskt kommunane kan gjere desse tilgjengelege, er derfor heilt avgjerande. IMDi oppmodar derfor alle kommunar i landet om å busette flyktningar i 2022.

Med bakgrunn i den nye situasjonen oppmodar IMDi derfor Andøy kommune om å busette til saman 85 flyktningar i 2022. Det er ein auke frå 17 busettingsplassar i 2022.

Det vil særleg vere kvinner, barn og eldre flyktningar som kjem frå Ukraina. Det er viktig at kommunen no legg planar for å bygge opp tenesteapparatet for fleire flyktningar frå Ukraina og andre land. Dette dreier seg om både bustader, helsetenester, introduksjonsprogram, barnehageplassar og skule.

Svar på oppmodinga

Vi ber om at det kjem tydeleg fram av vedtaket dykkar kor mange flyktningar kommunen vedtek å busette i 2022. Vi oppfordrar dykk til å gjere vedtak i tråd med talet det er oppmoda om. Vedtaket skal ikkje inkludere familiegjenforeina eller innehalde andre reservasjonar.

Vi har behov for raskt svar. Ver derfor vennleg og svar på denne oppmodinga så snart som mogleg, og **innan 31. mars 2022**. Viss det ikkje er mogleg å sakshandsame innan fristen, ber vi om beskjed om når svaret kan vere klart.

Når de har gjort vedtak, ber vi kommunen om å

- sende skriftleg kopi av vedtaket til post@imdi.no med kopi til KS ved nina.gran@ks.no og til fylkeskommunen
- registrere vedtakstalet i IMDis fagsystem for busetting (IMDinett) etter at oppmodinga er mottatt digitalt

Kontakt

Ta kontakt med IMDi ved spørsmålkring oppmodinga. IMDis kontaktsenter har telefon 40 00 19 60 og e-post: post@imdi.no.

Libe Rieber-Mohn
direktør
Integrerings- og mangfaldsdirektoratet

Dokumentet er godkjent elektronisk og treng derfor ikkje signatur.

Appendix:

Bakgrunn for tala

Hausten 2021 oppmoda IMDi 212 kommunar om å busette til saman 5 500 flyktningar i 2022. Dette var før krigen i Ukraina braut ut. Krigen i Ukraina har ført til at behovet for busetting har stege monaleg. IMDi varsla alle kommunane i landet om dette i brev datert 4. mars. Dei nyaste prognosane viser at behovet for busetting i 2022 er berekna til å vere om lag 35 000 personar. Inkludert i dette talet er 400 einslege mindreårige. IMDi har i samråd med KS fordelt dette talet på alle kommunar i landet.

Talet som ligg til grunn for denne nye oppmodinga inneber ein auke på kring 30 000 busettingsplassar. Dette talet er samstundes usikkert på det noverande tidspunktet. Vi veit ikkje kor lenge krigen i Ukraina vil vare, eller kor mange som vil komme til Noreg, verken på kort eller på lengre sikt. Samstundes legg vi til grunn at inkomstane blir store. Tilkomstar som kan følge av ein solidaritetsordning mellom dei europeiske landa er ikkje inkludert i prognosane på det noverande tidspunktet.

I tillegg til ukrainske flyktningar, er det også andre grupper som skal busettast i 2022. Det er derfor viktig at kapasiteten til å busette flyktningar kan justerast i tråd med det samla behovet.

Økonomi og rammevilkår

Vi forstår at dette er ein utfordrande situasjon også for kommunane. IMDi har stønadsordningar som blir utløyste for personane som kommunen skal busette. Det skal legges til rette for at kommunen skal kunne auke kapasiteten i tråd med behovet.

Personar som får mellombels, kollektivt vern er i målgruppa for busetting med offentleg hjelp, og vert busette etter avtale mellom IMDi og kommunen på same måte som andre flyktningar. Opphaldsløyva dannar grunnlag for rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram i samsvar med integreringslova, så lenge flyktingen er busett etter avtale mellom kommunen og IMDi. Busettinga av ukrainske flyktningar utløyser dermed ordinært integreringstilskot.

Aktuelle tilskot:

- Kommunar som buset flyktningar, får utbetalt integreringstilskot. Tilskotet blir utbetalt etter at flyktingen er busett. Tilskotet skal medverke til at kommunane arbeider aktivt med busetting og integrering slik at flyktingane kjem i arbeid, forsørger seg sjølve og deltar i samfunnet så raskt som mogleg.
 - Det er ulike satsar for tilskot, avhengig av i kva kategori ein person blir busett i år 1.

integreringstilskot einslege vaksne	kr 234 900 per år
integreringstilskot vaksne og barn i familiar	kr 189 400 per år
integreringstilskot einslege mindreårige	kr 182 300 per år
barnehagetilskot, barn 0—5 år	kr 27 100 per år
eldretilskot, fylt 60 år ved busetting	kr 176 000 per år
- Kommunar som buset einslege mindreårige flyktningar, får eit særskilt tilskot i tillegg til integreringstilskotet. Tilskotet blir utbetalt etter at flyktingen er busett.
 - Det er ulike satsar for tilskot, avhengig av alder og busettingsmånad i år 1.

barn i alderen 0 til og med 16 år	kr 58 750 per månad
barn i alderen 17—20 år	kr 93 167 per månad

- Nokre flyktningar har eit særskilt behov for oppfølging og tilrettelegging på grunn av lågare funksjonsevne og/eller åtferdsvanskar. Kommunar som buset flyktningar, må rekne med at ein skilde personar har slike særskilde behov. Kommunar som buset personar med lågare funksjonsevne og/eller åtferdsvanskar, kan søke tilskot frå IMDi for å dekke ekstraordinære utgifter.
 - For første eller andre busettingsår kan kommunen søke om tilskot 1 eller tilskot 2.

tilskot 1 er eit eingongstilskot på inntil	kr 196 400 (2021)
tilskot 2 kan delast ut årleg i inntil 5 år etter busetting, inntil	kr 1 430 000 (2021)
- Kommunar kan også få tilskot for vaksne innvandrarar som har rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.
 - Persontilskot blir utbetalt i ulike satsar, avhengig av opphavslend.

persontilskot år 1 for 2022	kr 15 300 til 35 800
persontilskot år 2 for 2021	kr 27 500 til 71 200
persontilskot år 3 for 2020	kr 17 200 til 49 100
 - Grunntilskot blir utbetalt i ulike satsar, avhengig av talet på personar i berekningsgrunnlaget.

grunntilskot 1–3 personar	kr 211 000
grunntilskot 4–150 personar	kr 626 000

Les meir om tilskot på nettsidene til IMDi: <https://www.imdi.no/tilskudd/>
IMDis tilskotskalkulator på nettsidene til IMDi: <https://www.imdi.no/tilskudd/tilskuddskalkulator/>

Kopimottakere:

Nordland Fylkeskommune
Kommunesektorens organisasjon - KS

Beregninger - 50 bosatte flyktninger i 2022

Beregnet stillings- og utgiftsbehov

Grunnskole				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Lærer/fagarbeider	3,5	kr 700 000	kr 2 450 000	kr 1 020 833
	3,5		kr 2 450 000	kr 1 020 833
Barnehage				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Barnehagelærer	2	kr 700 000	kr 1 400 000	kr 583 333
Fagarbeider	2	kr 550 000	kr 1 100 000	kr 458 333
	4		kr 2 500 000	kr 1 041 667
NAV				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Rådgiver flyktning	2	kr 700 000	kr 1 400 000	kr 933 333
	2		kr 1 400 000	kr 933 333
Helse og familie				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Helsesykepleier	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
Styrking av legekantor /forkantor	1	kr 700 000	kr 700 000	kr 466 667
Mulig Hjemmesykepleie	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
Mulig styrking psykiatri	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
	2,5		kr 1 750 000	kr 1 166 667
Voksenopplæring og integrering				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Prosjektleder	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
Lærerstilling	1,5	kr 700 000	kr 1 050 000	kr 437 500
Merkantil ressurs	0,4	kr 600 000	kr 240 000	kr 120 000
Miljøarbeider	1	kr 600 000	kr 600 000	kr 400 000
Programrådgiver	1	kr 700 000	kr 700 000	kr 466 667
Introduksjonslønn (2G)	21	kr 212 000	kr 2 226 000	kr 2 226 000
	4,4		kr 2 590 000	kr 1 657 500
Andre kostnader			Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Skysstbehov			kr 300 000	kr 300 000
Læringsmaterieell skoler			kr 35 000	kr 35 000
Livsopphold			kr 350 000	kr 350 000
Tolketjenester økning			kr 100 000	kr 100 000
Areal (boliger og annet)			kr 100 000	kr 500 000
Diverse kostnader			kr 177 000	kr 257 000
			kr 1 062 000	kr 1 542 000
			Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Totale summer			kr 11 752 000	kr 7 362 000
Kun lønnskostnader			kr 10 690 000	kr 5 820 000

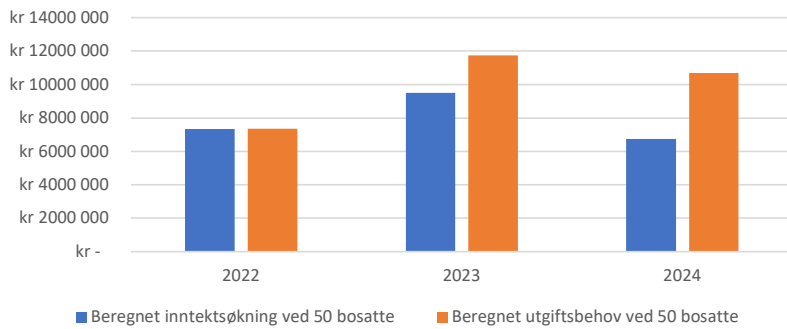
	2022	2023	2024
Beregnet inntektsøkning ved 50 bosatte	kr 7 347 000	kr 9 505 300	kr 6 738 900
Beregnet utgiftsbehov ved 50 bosatte	kr 7 362 000	kr 11 752 000	kr 10 690 000
Hvorav stillinger/introlønn	kr 5 820 000	kr 10 690 000	kr 10 690 000
	-kr 15 000	-kr 2 246 700	-kr 3 951 100

	Stillinger
Grunnskole	3,5
Barnehage	4
NAV	2
Helsetjenester	2,5
Voksenopplæring og integrering	4,4
Totalt	16,4

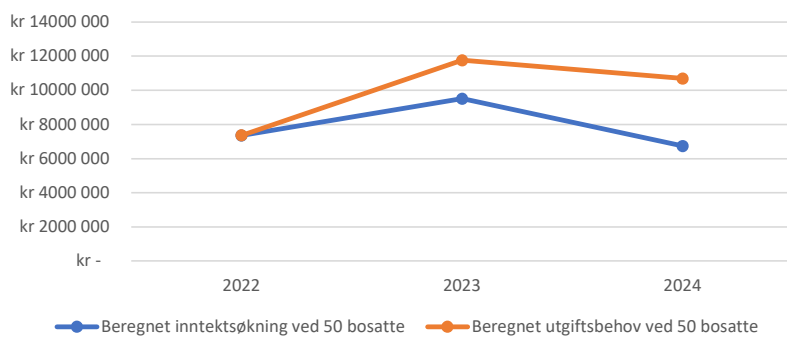
	Behov	Kartlagt kapasitet
Boliger ved 50 bosatte	15	28

Beregninger - 50 bosatte flyktninger i 2022

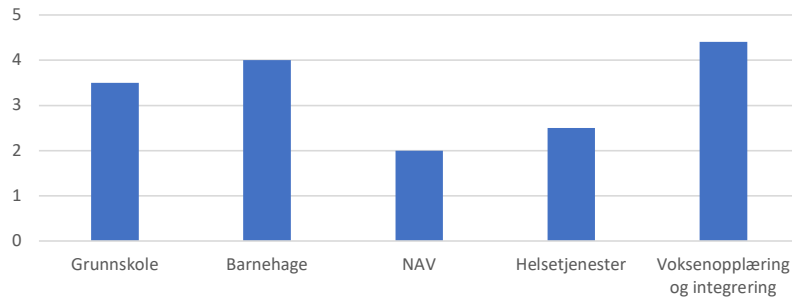
Anslag inntekter og utgifter ved 50 bosatte

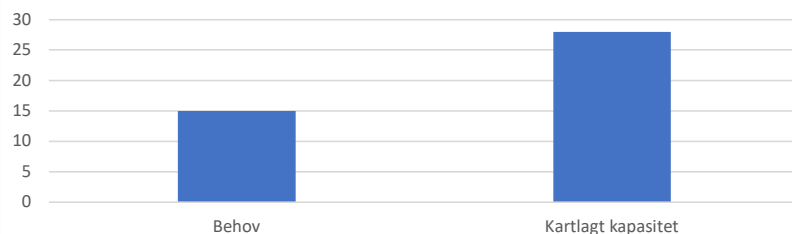
Beregning inntekter og utgifter ved 50 bosatte

Stillinger fordelt på tjenester

Boliger ved 50 bosatte Antall boenheter

Beregninger - 85 bosatte flyktninger i 2022

Beregnet stillings- og utgiftsbehov

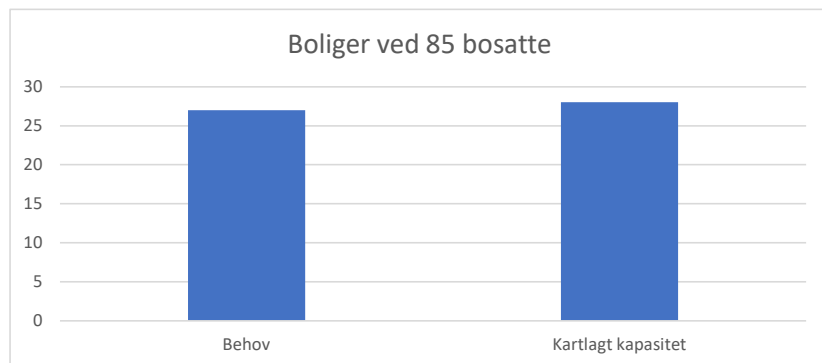
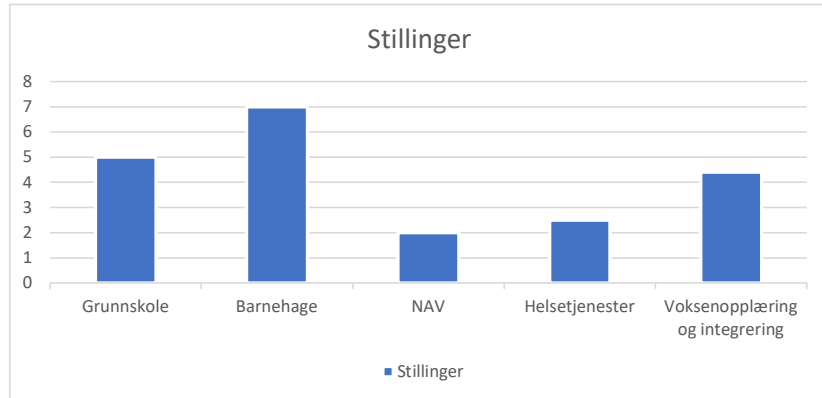
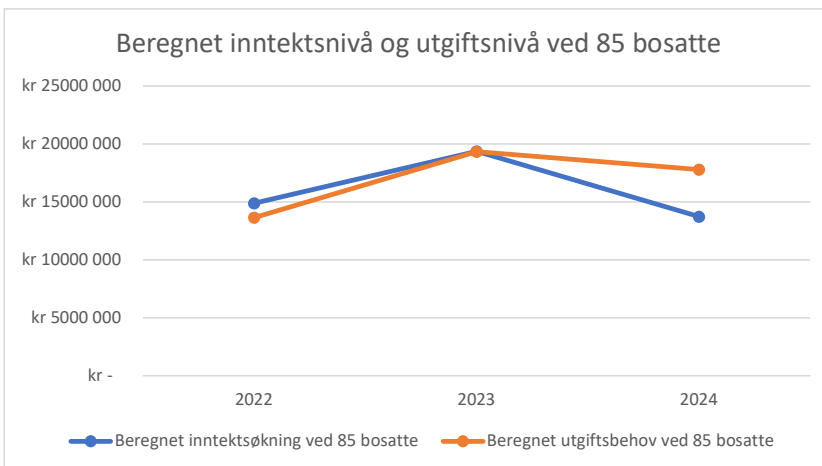
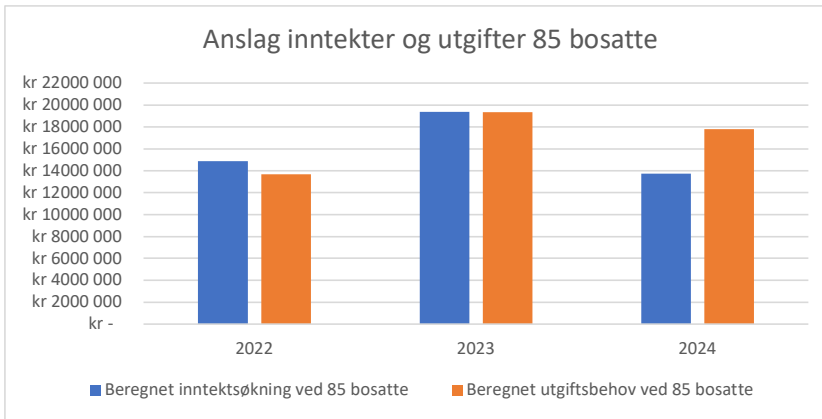
Grunnskole				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Lærer/fagarbeider	5	kr 700 000	kr 3 500 000	kr 1 458 333
	5		kr 3 500 000	kr 1 458 333
Barnehage				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Barnehagelærer	3	kr 700 000	kr 2 100 000	kr 875 000
Fagarbeider	4	kr 550 000	kr 2 200 000	kr 916 667
	7		kr 4 300 000	kr 1 791 667
NAV				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Rådgiver flyktning	2	kr 700 000	kr 1 400 000	kr 933 333
	2		kr 1 400 000	kr 933 333
Helsetjenester				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Helsesykepleier	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
Styrking av legekantor /forkantor	1	kr 700 000	kr 700 000	kr 466 667
Mulig Hjemmesykepleie	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
Mulig styrking psykiatri	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
	2,5		kr 1 400 000	kr 933 333
Voksenopplæring og integrering				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Prosjektleder	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
Lærerstilling	1,5	kr 700 000	kr 1 050 000	kr 437 500
Merkantil ressurs	0,4	kr 600 000	kr 240 000	kr 120 000
Miljøarbeider	1	kr 600 000	kr 600 000	kr 400 000
Programrådgiver	1	kr 700 000	kr 700 000	kr 466 667
Introduksjonslønn	40	kr 212 000	kr 4 240 000	kr 4 240 000
	4,4		kr 7 180 000	kr 5 897 500
Andre kostnader			Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Skysstbehov			kr 500 000	kr 500 000
Læringsmateriell skoler			kr 50 000	kr 50 000
Livsopphold			kr 500 000	kr 500 000
Tolketjenester økning			kr 150 000	kr 150 000
Areal (boliger og annet)			kr 100 000	kr 1 000 000
Diverse kostnader			kr 260 000	kr 440 000
			kr 1 560 000	kr 2 640 000
			Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Totale summer			kr 19 340 000	kr 13 654 167
Kun lønnskostnader			kr 17 780 000	kr 11 014 167

	2022	2023	2024
Beregnet inntektsøkning ved 85 bosatte	kr 14 873 000	kr 19 366 600	kr 13 723 300
Beregnet utgiftsbehov ved 85 bosatte	kr 13 654 167	kr 19 340 000	kr 17 780 000
Hvorav stillinger/introlønn	kr 11 014 167	kr 17 780 000	kr 17 780 000
	kr 1 218 833	kr 26 600	-kr 4 056 700

	Stillinger
Grunnskole	5
Barnehage	7
NAV	2
Helsetjenester	2,5
Voksenopplæring og integrering	4,4
Totalt	20,9

	Behov	Kartlagt kapasitet
Boliger ved 85 bosatte	27	28

Beregninger - 85 bosatte flyktninger i 2022

Beregninger - 110 bosatte flyktninger i 2022

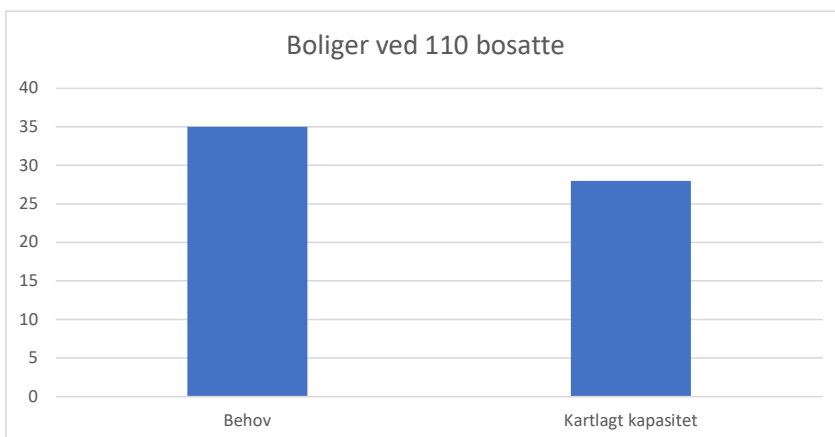
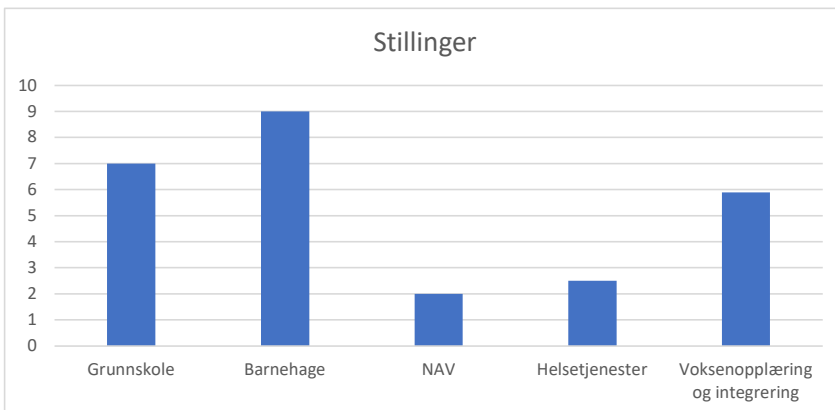
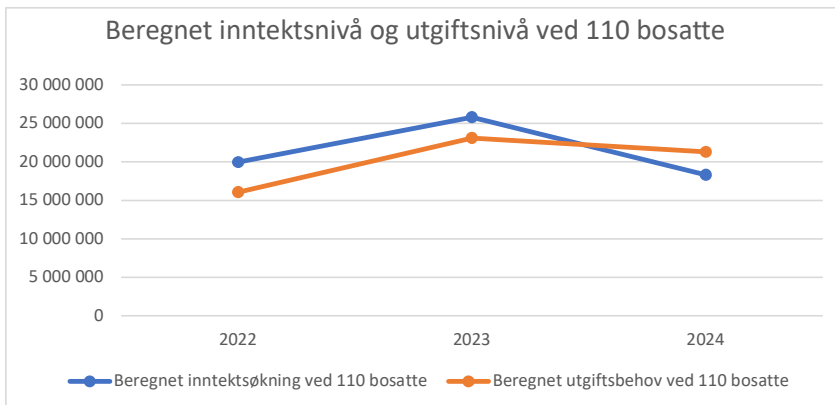
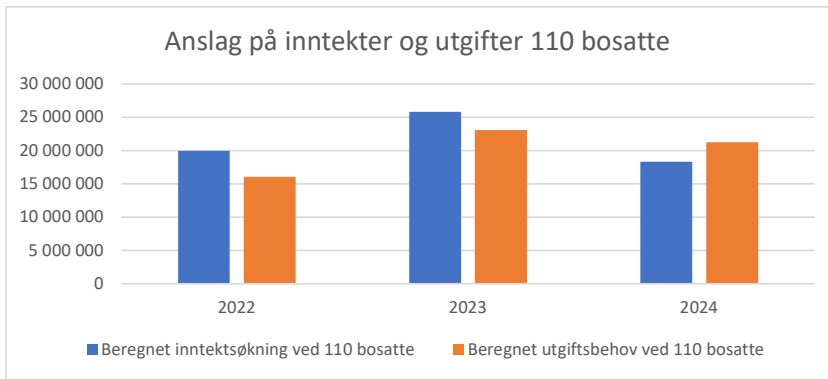
Beregnet stillings- og utgiftsbehov				
Grunnskole				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Lærer/fagarbeider	7	kr 700 000	kr 4 900 000	kr 2 041 667
	7		kr 4 900 000	kr 2 041 667
Barnehage				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Barnehagelærer	5	kr 700 000	kr 3 500 000	kr 1 458 333
Fagarbeider	4	kr 550 000	kr 2 200 000	kr 916 667
	9		kr 5 700 000	kr 2 375 000
NAV				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Rådgiver flyktning	2	kr 700 000	kr 1 400 000	kr 933 333
	2		kr 1 400 000	kr 933 333
Helsetjenester				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Helsesykepleier	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
Styrking av legekantor /forkantor	1	kr 700 000	kr 700 000	kr 466 667
Mulig Hjemmesykepleie	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
Mulig styrking psykiatri	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
	2,5		kr 1 400 000	kr 933 333
Voksenopplæring og integrering				
Stillingstype	Antall	Årsvervskostnad	Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Prosjektleder	0,5	kr 700 000	kr 350 000	kr 233 333
Lærerstilling	2	kr 700 000	kr 1 400 000	kr 583 333
Merkantil ressurs	0,4	kr 600 000	kr 240 000	kr 120 000
Miljøarbeider	1	kr 600 000	kr 600 000	kr 400 000
Programrådgiver	2	kr 700 000	kr 1 400 000	kr 933 333
Introduksjonslønn	40	kr 212 000	kr 4 240 000	kr 4 240 000
	5,9		kr 7 880 000	kr 6 510 000
Andre kostnader				
			Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Skysstbehov			kr 500 000	kr 500 000
Læringsmateriell skoler			kr 70 000	kr 70 000
Livsopphold			kr 700 000	kr 700 000
Tolketjenester økning			kr 150 000	kr 150 000
Areal (boliger og annet)			kr 100 000	kr 1 300 000
Diverse kostnader			kr 304 000	kr 544 000
			kr 1 824 000	kr 3 264 000
			Helårseffekt	Beregnet årseffekt 2022
Totale summer			kr 23 104 000	kr 16 057 333
Kun lønnskostnader			kr 21 280 000	kr 12 793 333

	2022	2023	2024
Beregnet inntektsøkning ved 110 bosatte	19 949 600	25 800 100	18 291 300
Beregnet utgiftsbehov ved 110 bosatte	kr 16 057 333	kr 23 104 000	kr 21 280 000
Hvorav stillinger/introlønn	kr 12 793 333	kr 21 280 000	kr 21 280 000
	kr 3 892 267	kr 2 696 100	-kr 2 988 700

	Stillinger
Grunnskole	7
Barnehage	9
NAV	2
Helsetjenester	2,5
Voksenopplæring og integrering	5,9
Totalt	26,4

	Behov	Kartlagt kapasitet
Boliger ved 110 bosatte	35	28

Beregninger - 110 bosatte flyktninger i 2022

Vedlegg – lenker til viktig informasjon knyttet til helsetjenester for bosatte flyktninger:

Helsedirektoratet - Nasjonal veileder for helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente:

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/helsetjenester-til-asylsokere-flyktninger-og-familiegjenforente>

Folkehelseinstituttet - Flyktninger fra Ukraina: Nyttig informasjon om helse- og smittevern hensyn:

<https://www.fhi.no/sv/asylsokeres-helse/flyktninger-fra-ukraina/>